

Zastřešující nestátní neziskové organizace (NNO)

(schváleno usnesením Rady vlády pro NNO č. 5/2025 ze dne 2. října 2025)

1. vznikají zdola iniciativou NNO, nezávisle na politických stranách a hnutích, těmito NNO jsou zakládány a tvořeny a tyto NNO mají rozhodující vliv na jejich činnost (nejedná se tedy o hlavní spolek a jeho pobočné spolky);
2. mají právní formu spolku podle občanského zákoníku případně zájmového sdružení právnických osob;
3. jejich účelem, který je uveden ve stanovách, je především poskytování služeb svým členům a hájení jejich zájmů případně zájmů jejich cílových skupin;
4. vznikly jako dlouhodobá uskupení (nikoliv jako dočasná), působící na území České republiky;
5. jejich legitimitu a reprezentativnost zaručuje existence relevantní členské základny ve vztahu k tematickým oblastem nebo sektorům, ve kterých působí; členy mohou být právnické i fyzické osoby; z členů s rozhodovacím právem tvoří alespoň 51 % NNO (např. spolky, obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, evidované právnické osoby podle zákona č. 3/2002 Sb.);
6. vedou aktuální seznam členů, který je veřejně přístupný;
7. jejich členové podporují činnost a správu zastřešující NNO členskými příspěvky nebo jinými formami podpory, které jsou určené ve stanovách nebo vnitřních předpisech zastřešující NNO;
8. struktura jejich orgánů a pravidla obsazování těchto orgánů zajišťují, že rozhodující vliv mají jejich členové, a to způsobem odpovídajícím zásadám demokratického rozhodování, přičemž stanovy a další doklady to prokazující mají založeny ve sbírce listin rejstříkového soudu;
9. zřizují kontrolní orgán;
10. mají alespoň jednu osobu (např. koordinátora nebo zaměstnance), která je smluvně vázána činností zastřešující NNO organizovat a koordinovat;
11. vydávají výroční zprávu, kterou zveřejňují ve sbírce listin veřejného rejstříku;
12. pravidelně zveřejňují informace o své činnosti a aktivně se prezentují jako zastřešující NNO, zejména prostřednictvím webových stránek, sociálních sítí nebo dalších veřejně přístupných kanálů.

Zastřešující NNO tyto povinné znaky prokazují:

- zápisy ve veřejném rejstříku příslušného rejstříkového soudu a povinnými přílohami v jeho sbírce listin, zejména stanovami;
- výročními zprávami;
- webovými stránkami, sociálními sítěmi a jinými veřejně přístupnými kanály.

Požadavky na další typy organizací

Důležitými partnery pro veřejnou správu a oprávněnými žadateli v rámci dotačních výzev mohou být i organizace, které působí v tematických oblastech, mají celostátní působnost nebo alespoň výraznou nadregionální působnost, silné expertní zázemí, ale zároveň nesplňují požadavky na zastřešující nestátní neziskové organizace.

Z pohledu definičních znaků se jedná o nestátní neziskové organizace, které splňují následující podmínky:

1. vznikly nezávisle na politických stranách a hnutích;
2. mají právní formu spolku podle občanského zákoníku, obecně prospěšné společnosti podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ústavu dle občanského zákoníku nebo evidované právnické osoby podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech;
3. propojují či sdružují relevantní počet NNO se samostatnou právní osobností nebo působí prostřednictvím svých poboček či organizačních složek ve více než jednom kraji ČR;
4. účelem jejich činnosti, který je uveden v zakladatelském právním jednání, je
 - a) v případě právnických osob, které sdružují nebo propojují jiné organizace s vlastní právní osobností – především poskytování služeb těmto organizacím a hájení jejich zájmů, případně zájmů cílových skupin, které zastupují nebo jimž poskytují služby,
 - b) v případě právnických osob, které působí prostřednictvím vlastních poboček nebo organizačních složek – především hájení zájmů cílových skupin, které tyto právnické osoby zastupují nebo jimž poskytují služby;
5. legitimitu organizace ve vztahu k tematickým oblastem nebo sektorům, v nichž působí, zaručuje její dlouhodobá činnost, odborná kapacita a výsledky v dané oblasti;
6. byly zřízeny jako dlouhodobě působící subjekty na území České republiky, a to na národní úrovni (působí na území více než jednoho kraje);
7. mají funkční řídicí a organizační strukturu propojených či sdružených subjektů nebo funkční řídicí a organizační strukturu, ze které je patrná síť vlastních poboček či organizačních složek; informace o řídicí a organizační struktuře je veřejně přístupná na webových stránkách organizace nebo ve výroční zprávě;
8. má zřízen kontrolní orgán;
9. mají alespoň jednu osobu (např. koordinátora nebo zaměstnance), která je smluvně vázána její činností organizovat a koordinovat;
10. vydávají a zveřejňují výroční zprávu;
11. pravidelně zveřejňují informace o své činnosti zejména prostřednictvím webových stránek, sociálních sítí nebo dalších veřejně přístupných kanálů.

Organizace tyto povinné znaky prokazuje:

- zakladatelským právním jednáním;
- zápisy ve veřejném rejstříku;
- výročními zprávami;
- webovými stránkami, sociálními sítěmi a jinými veřejně přístupnými kanály.